L I G J
Nr.9508, datë 3.4.2006

PËR BASHKËPUNIMIN E PUBLIKUT NË LUFTËN KUNDËR KORRUPSIONIT

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Qëllimi i këtij ligji është të nxisë pjesëmarrjen e publikut në denoncimin e korrupsionit, duke mbrojtur e nxitur personat, të cilët denoncojnë praktikat korruptive të abuzimit me autoritetin publik.

Neni 2
Objekti

Objekt i këtij ligji është përcaktimi i rregullave, procedurave e përgjegjësive të zbatueshme në institucionet shtetërore për denoncimin dhe regjistrimin e praktikave korruptive, si dhe shpërblimin e mbrojtjen e personave që denoncojnë.

Neni 3
Përkufizimet

Për qëllim të këtij ligji, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Institucion shtetëror” janë institucionet e administratës publike që pranojnë denoncimet sipas këtij ligji dhe që në buxhetin e tyre kanë fonde të dedikuara për shpërblimin, sipas shkronjës “a” të pikës 1 të nenit 14 të këtij ligji.

2. “Denoncim” është njoftimi i bërë pranë institucioneve shtetërore për praktika korruptive, që personat kanë zbuluar, gjetur dhe për të cilat kërkohet ose duhet t’i nënshtrohen kontrollit shtetëror.

3. “Person” është personi fizik ose juridik, vendas ose i huaj.

4. "Praktikë korruptive" është çdo veprim ose mosveprim, i kryer duke abuzuar me autoritetin publik, për sigurimin e përfitimeve të paligjshme për interesa privatë në dëm të interesave të shtetit apo të shtetasve.

Neni 4
Denoncimi

1. Denoncimi i praktikave korruptive bëhet pranë institucionit shtetëror, në administratën e të cilit pretendohet se janë kryer praktikat korruptive, ose në institucionin epror të tij. Denoncimi bëhet me gojë ose me shkrim, regjistrohet nga institucioni dhe trajtohet sipas rregullave të përcaktuara në këtë ligj.

Denoncimet anonime trajtohen nga institucioni kryesisht, në të gjitha rastet kur ato përmbajnë të dhëna të besueshme për kryerjen e praktikave korruptive.

2. Denoncimet, ku nuk përcaktohet qartë zyrtari të cilit i paraqitet denoncimi, i dërgohen titullarit të institucionit shtetëror, i cili ngarkon autoritetin përgjegjës për shqyrtimin e denoncimit.

3. Kur denoncuesi lidh denoncimin e tij me kërkesën për shpërblim, kërkesa depozitohet

bashkë me denoncimin. Formulari i kërkesës për shpërblim përcaktohet nga Këshilli i Ministrave.

Neni 5
Karakteri zyrtar

1. Denoncimet e kryera në përputhje me përcaktimet e këtij ligji, si edhe çdo dokument tjetër që lidhet me to konsiderohen dokumente zyrtare.

2. Për mbrojtjen e këtij dokumentacioni nga zhdukja, fshehja, ndryshimi, falsifikimi dhe veprime të tjera, të cilat synojnë të ndryshojnë ose të asgjësojnë këtë dokumentacion, përgjigjen zyrtarët, të cilët përdorin, administrojnë ose i ruajnë ato. Kalimi i praktikës nga një zyrtar tek tjetri bëhet kundrejt nënshkrimit, që vërteton marrjen e dokumentacionit.

Neni 6
Konfidencialiteti dhe ruajtja e anonimatit

Zyrtarët publikë, që administrojnë dokumente ose fakte të denoncuara, sipas përcaktimeve të këtij ligji, zbatojnë parimet e konfidencialitetit dhe, kur kërkohet nga personi që denoncoi praktikën korruptive, sigurojnë ruajtjen e anonimatit të tij.

Neni 7
Mbrojtja për denoncimet e kryera

Institucionet shtetërore s'mund të nisin procedimin administrativ, civil ose penal për personin që ka kryer denoncimin edhe nëse ai rezulton i pavërtetë, me përjashtim të rastit kur ky person është punonjës i institucionit dhe me dashje ka paraqitur një denoncim për një praktikë, e cila është haptazi e ligjshme.

KREU II
PROCEDURA E SHQYRTIMIT TË DENONCIMIT

Neni 8
Regjistrimi i denoncimeve

1. Institucionet shtetërore janë të detyruara të kryejnë regjistrimin e denoncimeve të paraqitura në adresë të tyre. Për çdo denoncim hapet një dosje e veçantë administrative, përpara se ajo t'i dërgohet personit të cilit i adresohet ose titullarit të institucionit.

2. Rregullat e hollësishme për regjistrimin, dokumentimin, vlerësimin dhe transferimin e denoncimeve përcaktohen në rregulloren e brendshme të çdo institucioni.

Neni 9
Shqyrtimi i denoncimeve

1. Autoriteti përgjegjës për shqyrtimin paraprak të denoncimit është zyrtari, të cilit i adresohet denoncimi, ose personi i caktuar sipas nenit 4 të këtij ligji.

2. Autoriteti përgjegjës për shqyrtim paraprak, pasi njihet me përmbajtjen e dosjes së denoncimit, urdhëron:

a) fillimin e hetimit administrativ për faktet, ngjarjet, rrethanat dhe personat e përmendur në denoncim dhe njoftimin e personit të denoncuar për njohjen e tij me materialet e denoncimit dhe hetimit administrativ. Në urdhrin për fillimin e hetimit administrativ duhet të caktohet personi ose personat e ngarkuar me hetimin;

b) për mungesë kompetence, dërgimin e dosjes nëpunësit më të lartë të administratës së institucionit, për t'ia përcjellë për kompetencë institucionit, që ka lidhje me objektin e denoncimit;

c) dërgimin e dosjes nëpunësit më të lartë të administratës, për t'ia përcjellë organit të prokurorisë, kur çmon se denoncimi përmban të dhëna të mjaftueshme për fillimin e procedimit penal. Kallëzimi penal dhe depozitimi i tij bëhen në përputhje me dispozitat e ligjit nr.7905, datë 21.3.1995

“Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”;

ç) mosfillimin e hetimit administrativ, kur denoncimi është i pabesueshëm, i një natyre të përgjithshme dhe i palidhur me rrethana konkrete, dukshëm i rremë ose i bërë me qëllim për të shmangur vëmendjen nga praktika korruptive. Urdhri për mosfillimin e hetimit shënohet në dosjen që përmban denoncimin, i arsyetuar për të gjitha shkaqet që kanë çuar në urdhrin për mosfillim të hetimit.

Neni 10

Hetimi administrativ i denoncimeve

1. Hetimi administrativ i denoncimeve bëhet në përputhje me ligjin nr.8485, datë 12.5.1999 “Kodi i Procedurave Administrative në Republikën e Shqipërisë”, për aq sa ai është i zbatueshëm për hetimin e denoncimeve.

2. Hetimi administrativ u ngarkohet zyrtarëve, që disponojnë kompetencën dhe funksionet administrative, që lejojnë kryerjen e hetimit.

Neni 11

Përfundimi i hetimit

1. Hetimi administrativ përfundon me dorëzimin e raportit nga personi i ngarkuar me hetimin autoritetit përgjegjës, sipas këtij ligji. Raporti duhet të përmbajë shpjegime rreth fakteve dhe rrethanave të paraqitura, rezultatet e hetimit, si dhe shoqërohet me rekomandime për ndëshkimin e autorëve dhe masat për rivendosjen e së drejtës nëse nga hetimi rezulton se është shkelur ligji.

2. Në rastet kur denoncimi është i lidhur me kërkesën për shpërblim, raporti duhet të përmbajë edhe rekomandim për përfitim shpërblimi, sipas këtij ligji dhe llojin e shpërblimit.

Neni 12

Vendimi për rezultatet e hetimit

1. Pas dorëzimit të raportit nga personi i ngarkuar me hetim, autoriteti përgjegjës vendos për një ose disa nga veprimet e mëposhtme:

a) përgatitjen e kallëzimit penal, sipas nenit 281 të ligjit nr.7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, kur konstatohet se ndodhet përpara kryerjes së një vepre penale;

b) fillimin ose paraqitjen e kërkesës për procedim disiplinor për autorët e praktikës korruptive, punonjës në institucion, kur konstatohen shkelje të ligjit gjatë ushtrimit të detyrës, që përbëjnë shkak për fillimin e procedimit disiplinor;

c) hartimin e raportit ose të kërkesës për hartim raporti për vlerësimin e dëmit ekonomiko-financiar, shkaktuar shtetit ose të tretëve, si dhe mënyrën e vjeljes së dëmit, kur konstatohet se mund të ketë dëm ekonomik ndaj shtetit;

ç) rekomandimin për dhënie shpërblimi për personin, që ka kryer denoncimin së bashku me arsyetimin për llojin e masës së shpërblimit të zbatueshëm;

d) shënimin që kërkesa për shpërblim të refuzohet së bashku me arsyetimin përkatës;

dh) kthimin e çështjes për hetim pranë të njëjtit person ose caktimin e një personi tjetër, kur konstaton se rrethanat e hetimit të çështjes janë të paplota dhe/ose merr dijeni për fakte dhe rrethana të reja, të cilat hedhin dritë për hetimin e çështjes;

e) mbylljen e hetimit, pasi denoncimi është i pambështetur në fakte dhe rrethana;

ë) miratimin ose jo të rekomandimeve të tjera të veçanta, që propozon personi i cili ka kryer hetimin.

2. Autoriteti përgjegjës në të gjitha rastet kur nuk është përcaktuar ndryshe, sipas këtij ligji, arkivon dosjen dhe informon titullarin e institucionit, si dhe personin në ngarkim të të cilit është bërë denoncimi për përfundimet e çdo hetimi për denoncim.

Neni 13

Mbyllja e dosjes

Dosja e denoncimit nuk mund të arkivohet përpara se personi që ka bërë denoncimin, nuk ka përfituar shpërblimin sipas këtij ligji.

KREU III
SHPËRBLIMI I PUBLIKUT

Neni 14
Llojet e shpërblimit

1. Llojet e shpërblimit janë:

a) shpërblim në masën nga 50 000 deri në 1 000 000 lekë;

b) shpërblim sipas vlerës së gjobës së vënë kundërvajtësit;

c) shpërblim deri në 6 për qind të vlerës së përfitimit të krijuar për shtetin, si pasojë e konfiskimit të produkteve të veprave penale korruptive, të rifitimit, rritjes së të ardhurave publike ose reduktimit të kostove publike, që kanë ardhur si pasojë e rivendosjes së të drejtës së shkelur.

2. Në zbatim të shkronjës "a" të pikës 1 të këtij neni, shpërblimi nuk mund të jetë më i madh se 50 për qind e vlerës së dëmit.

3. Kritere të hollësishme për mënyrën e caktimit të masës së shpërblimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 15
Kushtet për përfitim shpërblimi

1. Personat që denoncojnë praktika korruptive, kanë të drejtë të përfitojnë shpërblim monetar në përfundim të procesit të hetimit vetëm kur e kanë kërkuar atë sipas këtij ligji dhe kur në përfundim të procesit të hetimit denoncimi rezulton i bazuar, real dhe i panjohur më parë.

2. Nuk e përfiton këtë të drejtë personi i përfshirë në praktikë korruptive ose personi, i cili ka marrë dijeni për shkak të detyrës.

Neni 16
Caktimi i masës së shpërblimit

1. Shpërblimi për denoncim caktohet nga titullari i institucionit në bazë të rekomandimeve të autoritetit përgjegjës. Titullari përcakton llojin dhe mënyrën e shpërblimit. Urdhri për ekzekutimin e shpërblimit në lekë, sipas shkronjës "a" të pikës 1 të nenit 14 të këtij ligji, lëshohet nga titullari i institucionit që ka hetuar denoncimin.

2. Për shpërblime sipas shkronjave "b" e "c" të pikës 1 të nenit 14 të këtij ligji ekzekutimi bëhet me urdhër të Ministrit të Financave, pasi më parë ky i fundit i ka dhënë pëlqimin për caktimin e llojit të shpërblimit titullarit të institucionit që ka hetuar denoncimin.

3. Urdhri për dhënie shpërblimi, sipas këtij ligji, është titull ekzekutiv.

KREU IV
DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 17
Dispozita kalimtare

Ngarkohet Këshilli i Ministrave të përcaktojë fondet e nevojshme në buxhetet e institucioneve shtetërore për realizimin e qëllimit të këtij ligji.

2. Institucione shtetërore, në kuptim të këtij ligji, për vitin kalendarik 2006, do të konsiderohen Këshilli i Ministrave dhe institucionet qendrore në varësi të Kryeministrit ose ministrave.

3. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, në zbatim të neneve 4 pika 3 dhe 14 pika 2, të nxjerrë aktet e nevojshme nënligjore.

Neni 18
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4842, datë 25.4.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu